

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของพระสงฆ์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดบัวโรย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Survey) โดยการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดในตำรา วารสาร ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ตลอดจนเอกสารต่างๆ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดนำ การวิจัยและสมมติฐาน

๒. ศึกษาโดยวิจัยภาคสนาม (Field Survey) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ ผู้วิจัยได้จากการทบทวนวรรณกรรม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะมาทำการวิเคราะห์ และเก็บข้อมูลจากผู้บริหารกับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน โดยเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Closed - ended Questions) ในแบบสอบถามได้กำหนดคำตอบ หลายคำตอบ เพื่อให้ผู้ตอบได้เลือกตอบข้อที่ต้องการให้มากที่สุด ประกอบด้วยหัวข้อดังนี้

ส่วนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบและกรอกข้อมูล

ส่วนที่ ๒ ปัจจัยทางด้าน บทบาทของพระสงฆ์ในการจัดการเรียนการสอนวิชา พระพุทธศาสนา

ส่วนที่ ๓ ปัญหาของพระสงฆ์ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ระดับความคิดเห็น

๕	หมายความว่า	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
๔	หมายความว่า	ระดับความพึงพอใจมาก
๓	หมายความว่า	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
๒	หมายความว่า	ระดับความพึงพอใจน้อย
๑	หมายความว่า	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

๓.๓ การทดสอบเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยโดยศึกษาจากเอกสารวิชาการและจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักเบญจศีล และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของชุมชน โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาจากพระไตรปิฎก เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
๔. เสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์

ที่ปรึกษาแนะนำ

๕. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item-Objectivity Congruence)

๖. นำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรพุทธศาสนิกชนผู้รักษเบญจศีล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย ๓๐ ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)^๐ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงเท่ากับ ๐.๕๗๑

๗. นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลจากนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

^๐ ประยูร อาษนาม, คู่มือวิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๑), หน้า ๘๗.

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบัวโรย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ เพื่อขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

๒. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในช่วงเวลา ๘.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. ในเวลาราชการ

๓. หลังจากเก็บข้อมูลจากนักเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จบริการสังคมศาสตร์

๓.๕ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

๒. ครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒
จำนวน ๑๕๒ /คน

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

เลขที่	ชื่อโรงเรียน	เขตอำเภอ	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
๑	วัดบัวโรย	บางเสาธง	๔๐	๓๕
๒	วัดเสาธงนอก	บางเสาธง	๒๕	๒๐
๓	วัดหัวคู	บางเสาธง	๒๕	๑๕
๔	วัดเสาธงกลาง	บางเสาธง	๒๑	๑๗
๕	วัดมงคลนิมิตร	บางเสาธง	๑๘	๑๔
๖	วัดบางพลีใหญ่ใน	บางพลี	๕๐	๔๗
ยอดรวม			๑๗๔	๑๕๒

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำไปลงรหัส (Coding) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ในการคำนวณ ดังต่อไปนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปหาจำนวน ร้อยละของทุกข้อคำถาม

๒. ศึกษา บทบาทของพระสงฆ์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒หาค่าร้อยละเป็นรายชื่อ

๓. รวมคะแนน บทบาทของพระสงฆ์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒แต่ละข้อเข้าด้วยกันเป็นคะแนนของแต่ละรูป/คน และทำการแจกแจงความถี่ของคะแนน คำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความโดยใช้แบบอิงเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความเห็น
๔.๕๐-๕.๐๐	ระดับความเห็นมากที่สุด
๓.๕๐-๔.๔๕	ระดับความเห็นมาก
๒.๕๐-๓.๔๕	ระดับความเห็นปานกลาง
๑.๕๐-๒.๔๕	ระดับความเห็นน้อย
๑.๐๐-๑.๔๕	ระดับความเห็นน้อยที่สุด

๔. เปรียบเทียบตัวแปรอิสระ ใช้การวิเคราะห์ด้วย CROSSTABS เพื่อดูการกระจายของกลุ่มตัวอย่างตามคุณลักษณะของตัวแปรที่มีการวัดระดับกลุ่มและอันดับแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ ด้วยร้อยละ พร้อมทั้งอ่านค่าร้อยละดังกล่าวแบบตารางไขว้

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยใช้การประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เสนอข้อมูล ดังนี้

๑. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อหาค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับอธิบายลักษณะ ข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ปัจจัย ด้านสถานภาพ ด้านอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน ตำแหน่งปัจจุบัน

หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้อธิบายถึงบทบาทของพระสงฆ์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวัดบัวโรย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต ๒ได้แก่

- ๑) สารการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา
- ๒) การจัดกระบวนการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา
- ๓) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- ๔) การจัดสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา
- ๕) การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา

๒. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อหาค่า F-test (One-way ANOVA A) ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่มากกว่า สองกลุ่ม ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา การศึกษาทางธรรม ตำแหน่งปัจจุบัน ส่วนการหาค่า t-test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระสองกลุ่ม ได้แก่ สถานภาพ และประสบการณ์ในการสอนสำหรับนัยสำคัญสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .๐๕